บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาผลการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการศึกษาพัฒนาการความรู้ความเข้าใจและความสามารถด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังได้รับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย ประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการได้รับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย ศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ครูกำหนดไว้ ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 33 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 33 โรง ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ด ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) 3) ขั้นการสังเกต (Observation) 4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) (Kemmis & McTaggart, 1988, pp. 11-15) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) คู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 2) คู่มือประกอบการนิเทศ ได้แก่ คู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 3) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) แบบประเมินความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) แบบประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยของศึกษานิเทศก์ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative Growth: RG) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 คู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความเหมาะสม และถูกต้องของเนื้อหาและมีผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คู่มือการนิเทศมีประโยชน์ต่อการนิเทศ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริง โดยคู่มือการนิเทศมีองค์ประกอบ 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 การนิเทศด้วยกระบวนวิจัย บทที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ บทที่ 3 การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ บทที่ 4 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย และบทที่ 5 เกณฑ์การประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ

ผู้วิจัยได้พัฒนาคู่มือประกอบการนิเทศ ได้แก่ คู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด และนำไปทดลองใช้กับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีความคิดเห็นระดับมาก โดยคู่มือมีองค์ประกอบ 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ บทที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ บทที่ 3 ขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ บทที่ 4 การเขียนรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ บทที่ 5 เกณฑ์การประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ และผลการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 33 คน ซึ่งเป็นผู้ใช้คู่มือประกอบการนิเทศโดยใช้ประกอบการอบรม และประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด

1.2 ผลการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แยกตามวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1.2.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ระดับมาก โดยมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์เท่ากับ 70.56

1.2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีผลการประเมินพัฒนาการความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 2 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการประเมินตนเองของครู พบว่า ครูมีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ระดับปานกลาง มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์เท่ากับ 61.21 2) การประเมินจากศึกษานิเทศก์ ครูมีพัฒนาการความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ระดับปานกลาง มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์เท่ากับ 61.36 และผลการประเมินตนเองของครูกับผลการประเมินของศึกษานิเทศก์มีความสัมพันธ์กัน มีค่าสหสัมพันธ์การประเมินก่อนการนิเทศกับการประเมินครั้งที่ 1 เท่ากับ 0.38 และการประเมินหลังการนิเทศกับการประเมินครั้งที่ 2 เท่ากับ 0.54

1.2.3 ผลการประเมินคุณภาพนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ส่วนผลการประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดประจำปี 2562 มีครูผู้สอน

ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ส่งเข้าประกวด จำนวน 17 คน ได้รับคัดเลือกเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด ประจำปี 2562 จากคณะกรรมการ จำนวน 5 คน ได้แก่ นางสาวชินาทร บัวแดง ครูโรงเรียนบ้านท่าฟ้าใต้ ได้รับรางวัลชนะเลิศ นางสิเนหา ชัยสุวรรณ์ ครูโรงเรียนบ้านธาตุขิงแกง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 นางมัณฑกานต์ ทิพยมณฑล โรงเรียนบ้านร่องส้าน ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ซึ่งทั้งสามคนมีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ส่วนนางสาวลักษิกา แก้วทิยาเวชย์ โรงเรียนบ้านสักทุ่ง และนางสาวมติกาญจน์ ขาวสะอาด โรงเรียนบ้านพวงพยอม ได้รับรางวัลชมเชย ทั้งสองคนมีผลประเมินในระดับดีเด่น

1.2.4 ผลการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มีครู จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 ที่สามารถพัฒนานวัตกรรมเสร็จสิ้นและนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียน แล้วนักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ได้ตามเป้าหมาย และมีครู 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 ที่ดำเนินการใช้นวัตกรรมไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามแผนที่กำหนดไว้

1.2.5 ครูมีความพึงพอใจต่อการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.6 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูในภาพรวมระดับมาก

2. อภิปรายผลการวิจัย

การนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 คู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความเหมาะสม และถูกต้องของเนื้อหาและมีผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การพัฒนาคู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้พัฒนาตามขั้นตอนการสร้างคู่มือ โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือเพื่อกำหนดประเภทและองค์ประกอบของคู่มือการนิเทศ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์การประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือในการนิเทศ เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาของคู่มือการนิเทศ ซึ่งในคู่มือนี้มีการแบ่งองค์ประกอบเนื้อหาและจัดลำดับของเนื้อหาให้อ่านเข้าใจง่าย ผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเป็นระบบ นำไปใช้ประกอบการนิเทศได้สะดวก และคู่มือการนิเทศยังผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขการทำคู่มือให้มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปนิเทศได้อย่างเป็นระบบขั้นตอน สอดคล้องกับ มะลิวัน สมศรี, ฉลาด จันทรสมบัติ, และ ละออตา พงษ์ฤทัศน์ (2558, น. 554-555) ได้ดำเนินการวิจัยการพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากการสร้างและพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ ของครูผู้สอนในสถานศึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินผล พบว่า คู่มือพัฒนาที่สร้างขึ้น โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.64) และเมื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือพัฒนา พบว่า คู่มือพัฒนานี้มีประสิทธิภาพ 92.21/90.00 ซึ่งเป็นไป

ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ วิมุติการ (2558, น. 72) การพัฒนาคู่มือการนิเทศภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรูปเล่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการออกแบบการจัดการในเนื้อหา ด้านเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือประกอบการนิเทศอีก 1 เล่ม ได้แก่ คู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เพื่อใช้ประกอบการอบรมพัฒนาให้ครูศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้ประกอบการนิเทศของศึกษานิเทศก์ มีเนื้อหา 5 บท มีผลการประเมินคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จากผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด และได้นำคู่มือไปทดลองใช้กับครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 26 คน มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างคู่มือการพัฒนา การจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บท ครอบคลุมเนื้อหาเพื่อให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย โดยการวางพื้นฐานความรู้เรื่องนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การเขียนรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการนำเสนอเกณฑ์การประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ เพื่อที่จะให้ผู้นำคู่มือไปศึกษาเรียนรู้ สามารถลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน และสามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ หนูกลับ (2562, น. 79) (เอกสารจากเว็บไซต์) พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมเอกสารประกอบการนิเทศ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.=0.13) และเมื่อนำมาหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index: E.I.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation: C.V.) ของเอกสารประกอบการนิเทศ พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่า 0.73 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายมีค่าเป็น (C.V.) 3.32 และมีผลการสอบถามความคิดเห็นจากครูผู้ใช้คู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.68, σ = 0.12) สอดคล้องกับ จันทรา ด่านคงรักษ์ (2556ก, น. 123) ได้วิจัยเพื่อพัฒนาคู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า คู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 = 84.96/84.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 = 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดทำคู่มือได้พัฒนาตามขั้นตอนการสร้างคู่มือ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือเพื่อกำหนดประเภท และองค์ประกอบของคู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาของคู่มือ และกำหนดคู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เป็นประเภทคู่มือทั่วไป เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจ และสามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ต่อมาได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่การยกร่างคู่มือ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 และแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งได้ผ่านการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มทดลองในระยะที่ 2

พบว่า กลุ่มทดลอง จำนวน 17 คน มีความคิดเห็นว่าคู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการวิจัยการพัฒนาชุดพัฒนาตนเอง เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ของ ชาญยุทธ มั่งคั่ง (2553, น. 66-73) ที่พบว่า ชุดพัฒนาตนเอง เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 7 เล่ม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.51/81.52 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งคู่มือที่ดีจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังที่ สุมาลี สังข์ศรี (2553, น. 234) สรุปว่า คู่มือเป็นหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ควบคู่กับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเอกสารที่ให้แนวทางการปฏิบัติแก่ผู้ใช้คู่มือโดยอธิบายหรือให้รายละเอียดของการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม และประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ ปรีชา ช้างขวัญยืน (2552, น. 171-172) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีต้องระบุให้ชัดเจนว่า สำหรับใคร ใช้เพื่ออะไร เมื่อไร ที่ไหนและใช้อย่างไร เรียงลำดับกิจกรรม ขั้นตอน เนื้อหาสาระจากง่ายไปยาก รูปเล่มสวยงามน่าสนใจ น่าใช้ ควรเขียนให้เข้าใจได้ง่าย โดยใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การใช้ภาพประกอบ การใช้ตาราง การยกตัวอย่าง เนื้อหามีความถูกต้อง ทันสมัย

2.2 ผลการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังนี้

2.2.1 ครูมีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมาก มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ด้านความรู้เท่ากับ 70.56 โดยมีผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนได้รับการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ย 9.52 หลังจากได้รับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.97 เนื่องจากผู้วิจัยมีขั้นตอนกระบวนการนิเทศตั้งแต่ขั้นการวางแผนโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศและวิเคราะห์สภาพปัญหาและวางแผนออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนเอกสารคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กับครูไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการนิเทศเป็นแบบพาคิด พาทำ เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทำให้ครูมีการพัฒนาการความรู้สูงขึ้น สอดคล้องกับ บำเพ็ญ หนูกลับ (2562, น. 79) (เอกสารจากเว็บไซต์) ได้วิจัยผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้ช่วยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนก่อนและหลังการนิเทศมีคะแนนเฉลี่ยหลังการนิเทศสูงกว่าก่อนการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ Lilia Halim, Nor Aishah Buang, and T. Subahan Meerah (2010 อ้างถึงใน ปิยะวรรณ เชิญทอง, 2562, น. 112) ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการนิเทศการเรียนการสอนศึกษาผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพของมหาวิทยาลัยบนฐานของศึกษานิเทศก์และครูฝึกสอนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ศึกษานิเทศก์และครูฝึกสอนต้องร่วมกันระบุปัญหาของการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ

ของแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูฝึกสอนสามารถปรับปรุงความรู้ในเนื้อหาวิชาและพัฒนาความรู้ในเนื้อหาการสอน

2.2.2 ครูมีพัฒนาการความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับปานกลาง โดยครูมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 61.21 และมีผลการประเมินความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยศึกษานิเทศก์ เท่ากับ 61.38 อยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากฐานเดิมของครูจะมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่บ้าง สังเกตจากคะแนนการประเมินตนเองและของศึกษานิเทศก์ก่อนที่จะได้รับการนิเทศมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 50.91 – 56.48 เมื่อได้รับการนิเทศ ครูมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงขึ้น แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ยังคงอยู่ระดับปานกลางและระยะการพัฒนาและการนิเทศเพียง 1 ภาคเรียน อาจส่งผลให้ครูมีการพัฒนาไม่มากนัก เพราะการพัฒนาความสามารถด้านการพัฒนานวัตกรรมครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การออกแบบนวัตกรรม การหาประสิทธิภาพและคุณภาพเครื่องมือ/นวัตกรรม การนำนวัตกรรมไปใช้ และการเขียนรายงาน ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาจะต้องศึกษาและฝึกลงมือปฏิบัติจริงหลายครั้งถึงจะเกิดความชำนาญและจะทำให้ครูมีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราโมทย์ พรหมขันธ์ (2556, น. 104-105) การพัฒนาความสามารถของครูด้านการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ครูประเมินตนเองด้านความสามารถในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ประเด็นรายการประเมินตนเองด้านการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน นำมาจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา และสรุปผลการคัดเลือกปัญหาการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีความสามารถมาก ส่วนในรายการประเมินตนเองประเด็นอื่น ได้แก่ แนวทางในการออกแบบและพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเลือกประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์งาน การเผยแพร่ชิ้นงานและการสร้างแบบทดสอบหรือแบบสอบถาม พบว่าครูประเมินความสามารถของตนเองในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ปิยะวรรณ เชิญทอง (2562, น. บทคัดย่อ) (เอกสารจากเว็บไซต์) ได้ดำเนินการนิเทศโดยกระบวนการวิจัย (Research Based Supervision) เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของครูผู้สอนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีผลการพัฒนาความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 50 หน่วยการเรียนรู้จากการประเมินความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ มีผลสรุปรวมคะแนนความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เฉลี่ยเท่ากับ 9.70 จากคะแนนเต็ม 10 อยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกับ บำเพ็ญ หนูกลับ (2562, น. 79) (เอกสารจากเว็บไซต์) ได้ดำเนินการวิจัยและสรุปผลการประเมินความสามารถของครูในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน จากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความสามารถในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี (M = 2.85, S.D. = 0.11) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการเขียนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนสูงสุด (M = 2.97, S.D. = 0.18) รองลงมาเป็นสื่อการเรียนรู้/

แหล่งเรียนรู้ (M = 2.92, S.D. = 0.28) และการกำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายการเรียนรู้ (M = 2.90, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

จากการวิจัยผลการประเมินความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองและผลการประเมินของศึกษานิเทศก์มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสหสัมพันธ์การประเมินผลก่อนการนิเทศเท่ากับ 0.38 และหลังการนิเทศเท่ากับ 0.54 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์พร พะวรรัมย์ (2546 อ้างถึงใน ปราโมทย์ พรหมขันธ์, 2556, น. 110) ที่พบว่าผลการประเมินตนเองกับการประเมิน 360 องศา ที่มีแหล่งผู้ประเมิน 5 และ 4 แหล่ง ซึ่งมีการกำหนดน้ำหนักคะแนนเท่ากัน มีความสัมพันธ์กันปานกลางและสูง ถึงแม้ว่าในการวิจัยในครั้งนี้ ไม่ได้มีการดำเนินการประเมิน 360 องศา ที่มีแหล่งผู้ประเมิน 5 และ 4 แหล่ง เช่น นักเรียน เพื่อนครูที่ร่วมงาน หัวหน้าหมวด และผู้บริหาร ก็ตามแต่ ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถยืนยันได้ว่า การประเมินตนเองกับการประเมินหลายแหล่งมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับอนุวัติ คูณแก้ว (2556, น. 185) กล่าวว่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว มีค่าเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กัน และแปลผลระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.20 – 0.39 มีความสัมพันธ์น้อย และความสัมพันธ์ระหว่าง 0.40 – 0.59 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

2.2.3 ผลการประเมินคุณภาพของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก (μ = 2.45, σ = 0.42) อาจเนื่องจากกระบวนการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยมีขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกต (Observation) และขั้นสะสะท้อน (Reflection) มีการร่วมคิด ร่วมวางแผนระหว่างศึกษานิเทศก์กับครู มีการจัดประชุมวิเคราะห์วิพากษ์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญร่วมวิเคราะห์วิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะกับครูรายบุคคล มีการสังเกตการใช้นวัตกรรมในชั้นเรียนและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ จึงส่งผลให้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพระดับมาก สอดคล้องกับ สันติ ศรีสวนแตง และ ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล (2554, น. 266) ศึกษาประสิทธิภาพของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่าการนิเทศแบบร่วมกันคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ปัญหาในทุกกระบวนการ ทำให้ผู้รับการนิเทศ หรือครูผู้สอนสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นชุดการสอนที่มีคุณภาพและมีความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จันทรา ด่านคงรักษ์ (2556ก, น. 122) มีผลการวิจัยพบว่า รายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูชำนาญการที่ได้รับการนิเทศและใช้คู่มือการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนนำ และส่วนอ้างอิง ในระดับดีมาก ส่วนเนื้อหา และการประเมินรายงานโดยรวมทั้งฉบับในระดับดี

2.2.4 ผลการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มีครู 29 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 ที่สามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นและนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนและส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาตามที่ครูกำหนดไว้ได้ตามเป้าหมาย เพราะการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยที่มีกระบวนการแบบพาคิด พาทำ มีการนิเทศกันอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนช่วยส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้สำเร็จ สอดคล้องกับ สันติ ศรีสวนแตง และ ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล (2554, น. 266)

ได้ศึกษาประสิทธิภาพของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีผลการวิจัยพบว่า การนิเทศอย่างต่อเนื่องทำให้นิสิตครูแต่ละโรงเรียนประสบความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมจากงานวิจัยในชั้นเรียน เช่นเดียวกับ ปิยะวรรณ เชิญทอง (2561, น. 113) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวถึง ผลการนิเทศโดยกระบวนการวิจัย (Research Base Supervision) เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิผล นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เชื่อมโยงกับการแก้ปัญหา เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป ทั้งนี้ กระบวนการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย มีขั้นตอนการนิเทศ 4 ขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกต ขั้นสะท้อน และครูทุกคนได้รับการนิเทศ มีการพัฒนางานและส่งงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียน และส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รอกีเย๊าะ บาเหม, กฤธยากาญจน์ โตพิทักษ์ และณัชชา มหปุญญานนท์ (ม.ป.ป.) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวว่า ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จิรนาถ อุ่นเพ็ญ (2558, น. บทคัดย่อ) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ประกอบเกมฝึกคำศัพท์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า มีครูเพียง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 ที่ดำเนินการใช้นวัตกรรมไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีครู 2 คน เข้าร่วมการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยตั้งแต่แรกเริ่มและไม่สามารถพัฒนางานได้ประสบความสำเร็จ ส่วนครูอีก 2 คน เป็นครูที่ย้ายเข้ามาใหม่และเข้าร่วมโครงการในระยะที่ 2 จึงทำให้มีระยะเวลาในการเรียนรู้ และระยะเวลาในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้น้อย ส่งผลให้ไม่สามารถนำนวัตกรรมไปใช้ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ผลการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จึงยังไม่มีความสมบูรณ์ ไม่สามารถจัดทำรายงานการวิจัยได้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (ม.ป.ป., 29 – 30) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวว่า การพัฒนานวัตกรรมต้องยึดหลัก ดังนี้ 1) กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ต้องกำหนดขั้นการปฏิบัติ เป้าหมาย จำนวน ทรัพยากร และระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนไว้ 2) การดำเนินงานตามแผน ให้นำเอาทรัพยากรต่าง ๆ ที่กำหนดไว้มาดำเนินการพัฒนาตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจเป็นคู่มือหรือแบบประเมินผลหรือปฏิทินการดำเนินงานการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังพบว่าการย้ายครู มีผลต่อคุณภาพในการพัฒนาการทำงานและส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง ณรงค์ พิพัฒนาศัย (2559) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวว่า การย้ายบ่อยผลกระทบก็จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน เพราะต้องเปลี่ยนครู ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง เช่นเดียวกับ กมล รอดคล้าย (2558) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวว่า การที่ครูขอย้ายบ่อย ๆ ก็ไม่เกิดผลดี เพราะทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องซึ่งข้อมูลการย้ายของครูจากบัญชีการย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ปีพุทธศักราช 2561 พบว่า มีครูย้ายให้ดำรงตำแหน่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 78 ราย เป็นครูที่จบเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 15 ราย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา, 2561ก, น. 1–8; 2561ข, น.1–3; 2561ค, น. 1-16)

2.2.5 ครูมีความพึงพอใจการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยในระดับมาก (μ = 4.45, σ = 0.48) โดยประเด็นที่ครูพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ การนิเทศช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.61, σ = 0.56) รองลงมา ได้แก่ การนิเทศช่วยให้ครูได้แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.58, σ = 0.66) แสดงว่าการที่ผู้วิจัยได้นำการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยตามแนวคิดของ แคมมิสและแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart) ประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ภายใต้กรอบการพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบนวัตกรรม การหาคุณภาพ/ประสิทธิภาพนวัตกรรม การนำนวัตกรรมไปใช้ และการเขียนรายงานผล ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ มีการให้ภาระงานไปศึกษาค้นคว้า ต่อยอด และการให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษา มีการสะท้อนผลการนิเทศทุกครั้งส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจต่อการนิเทศมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ หนูกลับ (2562, น. 80) (เอกสารจากเว็บไซต์) พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (M = 4.36, S.D. = 0.51) สอดคล้องกับ Goldhammer, Anderson, and Krajewski (1980, p. 42) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศเป็นการกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนมาใช้ โดยเน้นถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร ช่วยเหลือครูแก้ปัญหา เช่นเดียวกับ สุพิชญา ตันติวัฒนะผล (2559) (เอกสารจากเว็บไซต์) กล่าวถึงประโยชน์ของการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย ว่าทำให้ได้ความรู้ใหม่ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ กระตุ้นให้บุคคลมีเหตุผล รู้จักคิดและค้นคว้าอยู่เสมอ ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.2.6 นักเรียนมีความพึงพอใจการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = 0.50) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดอันดับ 1 คือ ครูมีความชัดเจนและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.51, S.D. = 0.71) อันดับ 2 ได้แก่ ครูเปิดโอกาสหรือกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.45, S.D. = 0.66) รองอันดับ 3 ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูน่าสนใจอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.94, S.D. = 0.92) แสดงให้เห็นว่าการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูไปใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนส่งผลให้นักเรียนพึงพอใจมาก สะท้อนถึงนวัตกรรมที่ครูนำมาใช้ช่วยให้นักเรียนมีความชัดเจน เข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติ ขณะเดียวกันนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ยังช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับ กมลวรรณ ทิพยเนตร (2562, น. 125) (เอกสารจากเว็บไซต์) มีผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูมากที่สุด คือ การเรียนเข้าใจง่ายจากการใช้สื่อนวัตกรรม รองลงมาคือการนำเสนอน่าสนใจ และข้อที่น้อยที่สุดคือแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนาถ อุ่นเพ็ญ (2558, น. บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ประกอบเกมฝึกคำศัพท์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.26, S.D.= 0.65)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัย พบว่า คู่มือการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง มีประโยชน์ต่อการนิเทศ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริง ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนให้ศึกษานิเทศก์นำคู่มือการนิเทศและคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการนิเทศ ติดตาม เพราะจะช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้ และควรสนับสนุนให้ครูได้นำคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ไปศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเอง จะช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองได้

3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้มากหลังจากที่ได้รับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งในขั้นตอนการวางแผนการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นิเทศควรมีการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และควรมีการสนับสนุนเอกสาร หรือคู่มือการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นเครื่องมือให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้ และในกระบวนการนิเทศควรให้ครูได้รับโอกาสในการสะท้อนผลการนิเทศและการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนครูด้วย

3.1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ปานกลางหลังจากที่ได้รับการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัย ดังนั้น ในการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยควรมีการขยายเวลาในการนิเทศ ซึ่งอาจจะดำเนินการนิเทศเป็น 2 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้รับการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่จนเกิดความชำนาญ

3.1.4 จากผลงานวิจัยพบว่า นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีคุณภาพระดับมาก โดยมีความเป็นนวัตกรรมสูงที่สุด ได้แก่ ความแปลกใหม่ ทันสมัย และสามารถนำไปใช้งานได้ ดังนั้น จึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นิเทศควรทำงานแบบมีส่วนร่วมกับครู และในกระบวนการนิเทศควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ วิพากษ์งาน เสนอแนะแนวคิด แนวทาง นวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดถึงแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1.5 จากผลงานวิจัย พบว่า มีครูจำนวน 4 คน ที่ดำเนินการใช้นวัตกรรมไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามแผนที่กำหนดไว้ ผู้นิเทศควรมีการศึกษาปัญหาอุปสรรค และหาเทคนิค วิธีการ ในการช่วยเหลือและพัฒนาครูเป็นรายกรณี

3.1.6 จากผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจในกระบวนการนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยระดับมาก เพราะการนิเทศช่วยให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ได้แนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้นิเทศควรมีขั้นตอนการนิเทศที่เป็นระบบ เข้าไปช่วยเหลือครูตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มีการกระตุ้นให้ครูได้คิดค้นและลงมือทำ มีการติดตามผลเป็นระยะ มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังพบว่าครูมีความพึงพอใจ

ในการนิเทศที่ช่วยให้ครูพัฒนาการวัดและประเมินผลต่ำที่สุด ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมและพัฒนาครูหรือนิเทศ ติดตามในด้านการวัดและประเมินผลเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรมีการสำรวจถึงความต้องการในการพัฒนาทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการจากครูด้วย

3.1.7 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูมาก ดังนั้น ครูควรสร้างและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง หน่วยงานต้นสังกัดควรมีนโยบายสนับสนุนให้สถานศึกษาและครูได้พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน อาจเป็นลักษณะของหนึ่งห้องเรียนหนึ่งนวัตกรรม และมีนโยบายการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือครูให้สามารถพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม นักเรียนมีความพึงพอใจในบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีความกระตือรือร้นระดับต่ำที่สุด หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความกระตือรือร้น ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้กับครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

3.2.2 ควรมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาคู่มือการเขียนรายงานที่เป็นลักษณะของการเขียนรายงานการวิจัยให้กับครู เพราะจะช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ หรือการเขียนรายงานวิจัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในการหาเทคนิค วิธีการ ตลอดจนแนวทางการนิเทศที่จะส่งเสริมพัฒนาให้ครูสามารถทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้